

NOTAT

OPPDRAG Planprogram Rv3 Evenstad - Imsroa S	OPPDRAGSLEDER Geir Hoff	DATO 21.05.2015
OPPDRAGSNUMMER 14061001	OPPRETTET AV Tanja Charlotte Båst Mork	KS Silje Flage Dragsund

Rv 3 Evenstad - Imsroa Syd

Vurdering av utredningsplikten i KU-forskriften

Formålet med bestemmelsene om konsekvensutredninger (KU) er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer eller tiltak, og når det tas stilling til om, og på hvilke vilkår, planer eller tiltak kan gjennomføres. Det er planmyndighetene som er ansvarlig for vurderingen av om tiltaket krever konsekvensutredning. Stor-Elvdal kommune fattet i november 2014 vedtak hvor det henstilles om at Statens vegvesen utarbeider et planprogram, samt avklarer forholdet til Forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften) og aktuelle temaer videre.

Forslagsstiller har vurdert at tiltaket med sine tre alternativ ikke faller direkte inn under skalkravet til konsekvensutredning etter forskriftens § 2 *Planer som alltid skal behandles etter forskriften*, ref. vedlegg I og pkt. 15, 16 og 17 under *Infrastrukturtiltak*. Dette skyldes tiltakets begrensede arealmessige omfang og investeringskostnad. Videre har man sett på om tiltaket kan falle inn under § 3 *Planer som skal vurderes nærmere, bokstav c; reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II: Planer etter § 3 som skal vurderes etter vedlegg III*. Vi kan ikke se at tiltaket faller inn under kategoriene i vedlegg II.

I ny håndbok V712 *Konsekvensanalyser* er prosjekter som faller inn under forskriftens § 4 omtalt i et eget avsnitt. Her står det følgende: «*Reguleringsplaner for enkelte små og mellomstore prosjekter langs eksisterende veg kan fanges opp av forskriften fordi de faller inn under ett eller flere av kriteriene i forskriftens § 4. For disse reguleringsplanene vil det sjelden være behov for samme type, og like omfattende, utredninger som ved planlegging av nye/større veganlegg. Temaene som utløser KU-plikt behandles spesielt i planprogram og videre i konsekvensutredning.*»

Det vil si at det i planprogrammet beskrives hvilke temaer som skal konsekvensutredes i planforslaget, herunder hvilken metodikk som skal brukes, eventuelle alternativer/varianter som skal vurderes og eventuelle krav til vurdering av avbøtende tiltak. Metodikken i V712 kan brukes i den utstrekning den anses for å være beslutningsrelevant i den konkrete plansaken. Også for reguleringsplaner som ikke skal behandles etter KU-forskriften, kan det være aktuelt å presentere konsekvensanalyse for enkelte tema. For alle reguleringsplaner, med eller uten KU, er det en forutsetning at planbeskrivelsen omfatter en redegjørelse for virkninger av planforslaget.

Vi har derfor gått gjennom eksisterende grunnlagsdokumentasjon og kilder for å se om planen vil ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn, jfr. vedlegg III og dermed § 4, for å avdekke om det bør stilles krav om konsekvensutredning for utvalgte tema.

Vurderingene er gjort med utgangspunkt i konsekvensutredning fra arbeid med kommunedelplan for Strand kirke-Opphus nord fra 1999, forprosjekt for rv 3 Evenstad-Imsroa syd fra 2014, www.riksantikvaren.no (Riksantikvaren), www.artskart.no (Artsdatabanken), www.miljostatus.no (Miljødirektoratet).

Følgende vurderinger er gjort for å se om tiltaket vil ha vesentlige virkninger på miljø og samfunn dersom det er sannsynlig at planen vil kunne komme i konflikt med eller medføre:

a) **områder som er vernet, midlertidig vernet eller foreslått vernet etter naturmangfoldloven kap. V eller etter markaloven § 11**

Det er ikke registrert vernet, midlertidig vernet eller foreslåtte verneområder etter naturmangfoldloven innenfor planområdet. Planområdet ligger ikke innenfor det geografiske virkeområdet for markaloven. **Temaet er ikke aktuelt og vil ikke vurderes ytterligere i det videre planarbeidet.**

b) **kulturminner eller kulturmiljø som er fredet, midlertidig fredet eller foreslått fredet etter kulturminneloven eller vernet etter plan- og bygningsloven, eller hvor det finnes eller er stor sannsynlighet for å finne automatisk fredete kulturminner som inngår i et kulturmiljø med stor tidsdybde**

Det er vurdert i forprosjektet at ingen registrerte kulturminner er i nærheten av alternativene. Det er en automatisk fredet fangstlokalitet ca 8-10 m øst for eksisterende riksvei ved Messelt. Det er SEFRAK¹-registrert bygninger på vestsiden av eksisterende riksveg, som ikke vil være i konflikt med noen av de aktuelle veglinjene. På vestsiden av eksisterende riksveg ved Rogna er det registrert en enebolig som må rives, dersom indre linje velges. Ellers er det ingen registrerte kulturminner innenfor planområdet. **Vi vurderer det slik at konsekvenser for dette temaet kan være vesentlig forskjellige mellom de aktuelle veglinjene, og temaene anbefales nærmere utredet i samsvar med metode beskrevet i Håndbok V712.**

c) **laksebestander i områder som er omfattet av ordningen med nasjonale laksevasdrag og nasjonale laksefjorder,**

Glomma er ikke et anadromt vassdrag. Det er ikke registrert nasjonale laksevasdrag eller nasjonale laksefjord innenfor planområdet. Det understrekes at det utøves aktivt fiske av andre fiskearter i Glomma. **Temaet er ikke aktuelt og vil ikke vurderes ytterligere i det videre planarbeidet.**

¹ SEFRAK - SEkretariatet For Registrering Av faste Kulturminne i Noreg er eit landsdekkjande register over eldre bygningar og andre kulturminne. I alt er det registrert ca. 515.000 einingar i SEFRAK-registeret ([Riksantikvaren.no](http://riksantikvaren.no))

- d) en forekomst av en utvalgt eller truet naturtype, verdifull naturtype av verdi A eller B, truet eller prioritert art, eller mot økologisk funksjonsområde for en prioritert art

Det er ikke registrert utvalgt eller truet naturtype, verdifull naturtype av verdi A eller B, prioritert art, eller økologisk funksjonsområde for en prioritert art innenfor området som kan bli berørt. Det er imidlertid registrert flere rødlistearter (truede arter) i influensområdet, herunder dyrekadaver av gaupe, ulv og brunbjørn, samt vipe, fiskemåke, åkerrikse, myrhauk, storspove, dobbeltbekkasin m.fl. Åkerrikse er en kritisk truet art som har fått egen handlingsplan. **Vi vurderer det slik at konsekvenser for dyreliv kan være vesentlig forskjellig mellom de aktuelle veglinjene. Temaene anbefales nærmere utredet i samsvar med metode beskrevet i Håndbok V712.**

- e) naturområder som er særlig viktige for utøvelse av friluftsliv,

I forprosjektet vurderes det som usikkert i hvilken grad områdene langs Glomma, turstier og lysløyper brukes til friluftsliv. De aktuelle vegstrekningene vil utgjøre en forsterket barriere innenfor temaet. **Vi vurderer det slik at konsekvenser for dette temaet kan være vesentlig forskjellige mellom de aktuelle veglinjene, og temaene anbefales nærmere utredet i samsvar med metode beskrevet i Håndbok V712.**

- f) særlig verdifulle landskap, store sammenhengende naturområder med urørt preg eller vernede vassdrag,

Planområdet er en del av et særlig verdifullt landskap med tanke på at planområdet grenser til Glomma. Elva har en del urørt natur i en sone langs elvebredden som bør vurderes bevart. Imsa og nedbørfeltet rundt del av et verna vassdrag og kommer noe i berøring med nordligste del av alternativene. Området er også i dag avgrenset av barrierer som eksisterende riksvei mot vest og fv 606 mot øst, på andre siden av Glomma. Det finnes også noe spredt bebyggelse innenfor planområdet. I tillegg er konsekvensene for landskapsbildet for ytre linje og mellom linje ikke særlig nyansert i forprosjektet for fremtidig vegtrasé. I tillegg foreligger det ingen vurdering om reiseopplevelse for fremtidig rv 3 mellom Evenstad og Imsroa.

Vi vurderer det slik at konsekvenser for dette temaet kan være vesentlig forskjellige mellom de aktuelle veglinjene, og temaene anbefales nærmere utredet i samsvar med metode beskrevet i Håndbok V712.

- g) utøvelsen av samiske utmarksnæringer, eller er lokalisert i reindriftens særverdiområder eller minimumsbeiter og vil kunne komme i konflikt med reindriftsinteresser,

Det er ikke registrert samiske utmarksnæringer eller andre samiske elementer i området. **Temaet er ikke aktuelt og vil ikke vurderes ytterligere i det videre planarbeidet.**

- h) større omdisponering av landbruks-, natur- og friluftslivsområder eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet,

Alle alternativene berører landbruk i form av fulldyrket mark, dyrkbar mark, innmarksbeite og skog. Ytre linje og til dels midtre linje bør anses som en større disponering fra dagens LNFR-område. **Vi vurderer det slik at konsekvenser for dette temaet kan være vesentlig forskjellige**

mellom de aktuelle veglinjene, og temaene anbefales nærmere utredet i samsvar med metode beskrevet i Håndbok V712.

i) **vesentlig økt belastning av luftforurensning, støy eller lukt, eller vesentlig forurensning til vann, grunn eller sedimenter eller vesentlig stråling,**

Det er vurdert at tiltaket vil kreve støyreducerende tiltak i form av støyvoller og støyskjerm på alle tre alternativene. Det må vurderes støyverdier/støytiltak nærmere i forhold til bebyggelsen ved Mykleby, på begge sider av Rogna, og for enkelt bygg langs riksvegens vestside. Her vurderes også fasadetiltak og lokal støyskjerming. Det vurderes at tiltaket i liten grad vil endre forholdene for lokal luftforurensning eller lukt. I forhold til forurensning til vann, grunn og sedimenter passerer ikke alternativene områder med registrert forurenset grunn. Ytre linje går langs Glomma, og kantsonen til elva skal opprettholdes. Glommavassdraget er en stor resipient. Ev. avrenning fra veisystemet til Glomma må vurderes, og det vurderes at dette kan ivaretas i planbeskrivelsen og ROS-analysen. Hvorvidt det er drikkevann fra grunnvannsbrønner i planområdet er det ikke sagt noe om i forprosjektet. Tiltaket forventes ikke å ha noen betydning i forhold til stråling. **For de aktuelle veglinjene er konsekvensene for dette temaet tilstrekkelig belyst. Ytterligere utredning av dette temaet anses ikke som nødvendig. Temaet vil inngå i det videre planarbeidet.**

j) **vesentlig økning av utslipp av klimagasser,**

Tiltaket vil påvirke utslipp av klimagasser i noen grad ved at en bedre veistandard kan medføre noe økt trafikk og økning av fartsgrense. Endringen vurderes likevel ikke å være vesentlig i forhold til dagens situasjon. Årsdøgntrafikken (ÅDT) er i dag ca. 2400 biler. Tiltaket fører i liten grad til forkortelse av strekninger og det er lite trolig at tiltaket i seg selv vil føre til særlig økning i verken lokaltrafikk eller gjennomgangstrafikk utover forventet trafikkvekst på parsellen. **For de aktuelle veglinjene er konsekvensene for dette temaet tilstrekkelig belyst. Ytterligere utredning av dette temaet anses ikke som nødvendig. Temaet vil inngå i det videre planarbeidet.**

k) **risiko for alvorlige ulykker, ras, skred eller flom,**

Det er gjort en vurdering for kurvatur, antall kryss og avkjørsler som tilsier at alternativene er relativt likeverdige i forhold til trafiksikkerhet. Det er ikke vurdert teoretisk beregning av fremtidige ulykkestall eller ulykkefrekvenser for de aktuelle veglinjene. Ut i fra en praktisk vurdering ser man at alternativene som legges utenfor tettbygd bebyggelse er noe bedre i forhold til ulykker og nærmiljø. Det antas ikke å være spesiell skredfare på strekningen. Når det gjelder flom, kan det på partier der vegen går langs elv kunne være nødvendig å sjekke hvilke flomnivåer som vil forekomme ved forskjellige gjentaksintervall. I forbindelse med Flomsonekartprosjektet i NVE er det som grunnlag for vannlinjeberegningen og flomsonekartleggingen utført flomberegning for femten delprosjekter i Glommavassdraget oppstrøms Vormå. Det bør gjøres ei vurdering om eksisterende flomberegning og flomsonekart gir tilstrekkelig grunnlag for å fastlegge nødvendig høyde på riksvegen der dette er aktuelt. Ved utbedring av eksisterende veg er det forutsatt breddeutvidelse for å få tilstrekkelig vegbredde. Tiltak i forhold til flom er ikke forutsatt, utover tiltak for å sikre at vegkroppen tåler aktuelle

4 (7)

NOTAT
21.05.2015

flombelastninger. Det bør også se på hvordan klimaendringer/ fremskrivningene med endring i nedbørsforholdene vil påvirke hyppighet og størrelse på flommer i Glomma og i sideelver og bekker. Ei annen vurdering som også bør gjøres er om det er erosjonsfare som følge av flom og eventuell isgang på den aktuelle strekningen.

Ved Trøa er det angitt et lite område som ligger i utløpssone for snøskred. Indre og midtre linje berøres av dette. **Vi vurderer det slik at konsekvenser for dette temaet og særskilt for flom, kan være vesentlig forskjellige mellom de aktuelle veglinjene, og temaene anbefales nærmere utredet.**

l) **konsekvenser for befolkningens helse eller helsens fordeling i befolkningen,**

Befolkningens helse antas å bli lite berørt av tiltakene utover det som eksisterende veg påvirker. I tettstedet og ved enkelte andre husstander, vil objektiv og subjektiv støy kunne påvirke befolkningens helse, men trolig i mindre grad enn i dag. Ved valg av midtre og ytre linje, vil dette gi mindre luftforurensning og mindre støy for beboere. I forhold til helsebringende friluftsliv eller opphold, vurderes at dette ikke vil forverres i området. Tiltaket kan ha noen effekter på bruk av elvebredden til friluftsliv og fiske, både ved at den gir nærføring og at den vil gi mye støy ved elvebredden. Bortsett fra dette er det lite sannsynlig at det vil være andre vesentlige av støy og luftforurensninger fra tiltaket som får konsekvenser for helsen enn ved dagens trase. Evt. effekter på eksisterende grunnvannsbrønner forutsettes omtalt i videre planarbeid. **For de aktuelle veglinjene er konsekvensene for dette temaet tilstrekkelig belyst. Ytterligere utredning av dette temaet anses ikke som nødvendig. Temaet vil inngå i det videre planarbeidet.**

m) **vesentlig påvirkning av miljømessig sårbarhet, naturens tålegrense eller områder der fastsatte grenseverdier er overskredet,**

Ytre linje vil få nærføring langs kantsonen mot Glomma, og kantsoner langs vassdrag anses generelt sårbare for inngrep. Utover det er det ikke registrert vesentlig påvirkning på miljømessig sårbarhet, naturens tålegrense eller områder der fastsatte grenseverdier er overskredet innenfor planområdet. **Vi vurderer det slik at konsekvenser for dette temaet kan være vesentlig forskjellige mellom de aktuelle veglinjene, og temaene anbefales nærmere utredet i samsvar med metode beskrevet i Håndbok V712.**

n) **omfattende bruk av eller båndlegging av naturressurser eller medføre store mengder avfall,**

Tiltaket har ingen vesentlige virkninger på bruk av naturressurser, eller er i konflikt med noen båndlegging av slike. Det vil være landbruk, vann, berggrunn og løsmasser i et ressursperspektiv som vil være mest aktuelt å vurdere. Omfanget av vegutbyggingen skal vurderes i forhold arealbeslag, forurensning av jord og avlinger, oppsplitting av jordbruksareal som vanskeliggjør landbruksdrift, endrede vekstvilkår som følge av blant annet lokalklimatiske endringer, drenering m.m. Arealbeslaget av de ulike registreringskategoriene skal oppgis. Drikkevannskilde i området er grunnvannsbrønner. Det er det ikke kjent områder av betydning for utnyttning av ressurser eller i konflikt med noen av veglinjene. Geo- og vannressursene kartlegges nærmere og beskrives, og eventuelle virkninger av de tre alternative veitraséene

vurderes i planbeskrivelsen. Tiltaket medfører ingen store mengder avfall. Konsekvensen framkommer ved å sammenholde verdivurderingen med omfangsvurderingen. Avbøtende og kompensierende tiltak vil bli vurdert og beskrevet i videre planarbeid. **For de aktuelle veglinjene er konsekvensene for dette temaet tilstrekkelig belyst. Ytterligere utredning av dette temaet anses ikke som nødvendig. Temaet vil inngå i det videre planarbeidet.**

o) **vesentlige miljøvirkninger i en annen stat,**

Tiltaket vil ikke ha miljøvirkninger i en annen stat. Det trengs ikke nærmere vurdering av temaet. **Temaet er ikke aktuelt og vil ikke vurderes ytterligere i det videre planarbeidet.**

p) **vesentlige konsekvenser for befolkningens tilgjengelighet til uteområder, bygninger og tjenester,**

Eksisterende vei og trafikk utgjør en barriere i området for befolkningen. Indre og midtre linje vil kunne redusere denne barriereeffekten som påvirker nærmiljøet. Samtidig vil de som er bosatt øst for eksisterende vei få en ny barriere mot elva. **For de aktuelle veglinjene er konsekvensene for dette temaet tilstrekkelig belyst. Ytterligere utredning av dette temaet anses ikke som nødvendig. Temaet vil inngå i det videre planarbeidet.**

q) **statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av lov 27. juni 2008 nr. 71 eller gjeldende rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold plan- og bygningsloven av 14. juni 1985.**

Tiltaket er i samsvar med, og vil følger opp aktuelle eller relevante statlige planretningslinjer og planbestemmelser, eller regionale planbestemmelser. Tilsvarende gjelder også i forhold til gjeldende RPB/ RPR. **Det er ikke nødvendig med utredning av dette temaet da de aktuelle veglinjene ikke er i konflikt med temaet. Temaet vil inngå i det videre planarbeidet.**

Konklusjon

Det konkluderes med at det for noen tema er slik at konsekvensene kan være vesentlig forskjellig mellom alternativene, og at temaene derfor anbefales nærmere utredet i konsekvensanalyser i samsvar med metode beskrevet i Håndbok V712.

Dette gjelder temaene:

- b) kulturminner som er fredet etter kulturminneloven
- d) forekomst av en truede arter
- e) naturområder som er særlig viktige for utøvelse av friluftsliv
- f) særlig verdifulle landskap, store sammenhengende naturområder med urørt preg eller vernede vassdrag,
- h) større omdisponering av landbruks-, natur- og friluftslivsområder
- m) vesentlig påvirkning av miljømessig sårbarhet, naturens tålegrense eller områder der fastsatte grenseverdier er overskredet

For følgende temaer er konsekvensene ansett som tilstrekkelig belyst, og temaene trenger ikke ytterligere utredning. Konsekvensene for disse temaene vil tas med i sammenstillingen av konsekvenser for de alternative vegtraseene og videre i planarbeidet:

- i) vesentlig økt belastning av luftforurensning, støy eller lukt, eller vesentlig forurensning til vann, grunn eller sedimenter eller vesentlig stråling
- j) vesentlig økning av utslipp av klimagasser,
- k) risiko for alvorlige ulykker, ras, skred eller flom,
- l) konsekvenser for befolkningens helse eller helsens fordeling i befolkningen,
- n) omfattende bruk av eller båndlegging av naturressurser eller medføre store mengder avfall,
- p) vesentlige konsekvenser for befolkningens tilgjengelighet til uteområder, bygninger og tjenester,
- q) statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av lov 27. juni 2008 nr. 71 eller gjeldende rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold plan- og bygningsloven av 14. juni 1985.